

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство от област на висше образование 8. Изкуства, за ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, в Национална музикална академия "Проф. Панчо Владигеров", София

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства на 20.03.2019г. (Протокол №5) по искане на висшето училище (вх. №173/22.02.2019). На заседание, проведено на 27.11.2019г. (Протокол №17), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 03.10.2019г. (Протокол №17) -

1. Проф. д-р Милена Шушулова-Павлова, НБУ – ръководител на ЕГ
2. Проф. д-р Юлиан Куюмджиев – АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – член на ЕГ
3. Проф. д-р Ганка Неделчева– СУ „Св. Климент Охридски“ – член на ЕГ
4. Доц. д-р Катя Кайрякова–ВСУ „Черноризец Храбър" (ВСУ) – член на ЕГ
5. Студент Мария-Десислава Стойчева – НБУ, София– член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата: проф. Анастас Славчев, член на ПКХНИ

Експертната група извърши проверка на оценяваната институция в периода 23-26.10.2019.

При предишна процедура за програмна акредитация на направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, с Решение на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства на Националната агенция по оценяване и акредитация (НАОА) от 26.02.2014 (Протокол № 4) е дадена програмна акредитация на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ 9,42 (девет цяло и четиридесет и две стотни). Срокът на валидност на акредитацията е 6 години, в съответствие с чл. 79, ал 4, т. 1 от ЗВО, до 26.02.2020. Препоръките, формулирани от ПК, са три. ПКХНИ констатира, че с предприетите мерки и действия препоръките са изпълнени.

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 4/:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

СТАНДАРТ 1 „ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ, А ИМЕННО:

Критерий 1.1. При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище.

Обучението в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, е организирано в съответствие с мисията на Академията, която в продължение на един век изгражда необходими за българската култура кадри в областта на музиката и танца, артисти с признати световни постижения.

Организацията на обучението в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ включва:

Инструментален факултет:

- ОКС „бакалавър“: Инструментално изкуство – вид инструмент: Пиано, Акордеон, Цигулка, Класическа китара, Виола, Виолончело, Контрабас, Арфа, Флейта, Обой, Кларинет, Фагот,

Валдхорна, Тромпет, Цугтромбон, Туба, Ударни инструменти; от учебната 2018/2019 г. също и **Инструментално изкуство – вид инструмент:** Келтска арфа, Тенорхорн, Баритонхорн, както и **Фолклорно-инструментално изкуство:** Кавал, Гъдулка, Гайда, Тамбура, Фолклорно пеене.

- ОКС „магистър“: **Инструментално изкуство – вид инструмент:** Пиано, Акордеон, Цигулка, Класическа китара, Виола, Виолончело, Контрабас, Арфа, Флейта, Обой, Кларинет, Фагот, Валдхорна, Тромпет, Цугтромбон, Туба, Ударни инструменти; **Инструментално изкуство:** Камерна музика, Инструментална педагогика (педагогика на инструмента), Клавирен съпровод, Орган, Чембало.

Вокален факултет:

- ОКС „бакалавър“: Класическо пеене, Музикално-сценична режисура, Балетно изкуство – Балетна педагогика, Поп и джаз пеене, Поп и джаз инструмент (Пиано, Китара, Бас китара, Контрабас, Флейта, Саксофон, Тромпет, Цугтромбон, Ударни инструменти);
- ОКС „магистър“: Класическо пеене, Камерно пеене, Оперета и мюзикъл, Балетно изкуство – Балетна педагогика, Музикално-сценична режисура, Балетна режисура, Вокална педагогика, Поп и джаз пеене, Поп и джаз инструмент (Пиано, Китара, Бас китара, Контрабас, Флейта, Саксофон, Тромпет, Цугтромбон, Ударни инструменти).

Теоретико-композиторски и диригентски факултет:

- ОКС „бакалавър“ – Звукорежисура, звуков и медиен дизайн
- ОКС „магистър“ **след завършено средно образование** – Музикознание, Композиция, Хорово дирижиране, Оперно-симфонично дирижиране, Дирижиране на духов оркестър, Теория на музиката (от учебната 2018/2019).
- ОКС „магистър“ **след завършена бакалавърска степен** – Музикознание, Композиция, Хорово дирижиране, Оперно-симфонично дирижиране, Дирижиране на духов оркестър, Звукорежисура, звуков и медиен дизайн, Медийна композиция и електроакустична музика, Музикотерапия, Мениджмънт на музикалните индустрии, Звукорежисура и звуков дизайн за игри (нова специалност от учебната 2018/2019).

Информацията за ПН 8.3 „Музикално и танцово изкуство“ е публично оповестена на <http://www.nma.bg/bg/lpage/2599d7>

Обучението в ПН 8.3 „Музикално и танцово изкуство“ изцяло е подчинено на принципите, залегнали в *Система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и академичния състав* (<http://nma.bg/uploads/files/sopkoas-29.09.2017.pdf>). НМА „Проф. Панчо Владигеров“ има разработени процедури за вътрешен одит на качеството като сапроведени и специализирани обучения: **на 27 и 28 март 2018 Биконсулт Адвайзер (специализирана фирма за разработване и оценка на системи за управление на качеството във висшето образование) организира семинар с членовете на АКООК и ФКООК.**

В политиката на НМА „Проф. Панчо Владигеров“, заложено в приетата *Стратегия за развитие*, са залегнали изисквания и критерии за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението в институционалния и националния контекст. Отбелязано е специално обвързването на индивидуалните научни интереси с работата в екипни проекти, разработването на съвместни проекти с творчески и музикалнообразователни институции, създаването на условия за активно участие на студенти и докторанти в научната и художественотворческата дейност.

В НМА „Проф. Панчо Владигеров“ работи специализирана структура – Академичен център за музикална философия и хуманитаристика *Fundamentamusicae*, към който действа постоянен семинар, включен в практическото обучение на студентите и представящ научни разработки на преподаватели, докторанти и студенти. Издателството на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ осъществява студентска библиотечна поредица *Studentum opera scripta*.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/ „Управление на качеството на образованието“:

ПКХНИ установи, че в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ е налице ефективен административен

механизъм на управление, осигуряващ качествено обучение в професионалното направление. Обособени са длъжности и ясно са формуирани функционални задължения на администрацията, чието изпълнение да гарантира необходимото равнище на учебната документация.

Резултати от проверката: Обучението на студентите в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ в двете образователни степени се извършва в съответствие с мисията, целите и задачите на Академията и специфичните приоритети на професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство. Установено е съответствие на представената документация с изискването за оповестена и прилагана политика за управление на качеството. Има изградени структури за управление на качеството на образованието, уредени са въпроси, свързани с академичната етика на преподаватели и студенти.

СТАНДАРТ 2. „РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ, А ИМЕННО:

Критерий 2.1. ВУ извършва обучение по професионалното направление, като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни.

ПКХНИ установи, че подготвянето, приемането и обновяването на учебната документация в ПН за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ се осъществява съгласно законовите и институционалните изисквания. НМА „Проф. Панчо Владигеров“ има утвърдена процедура, въз основа на която се разработва учебната документация. При обсъждането и приемането на програмите се включват представители на студентите. В *Системата* е регламентирана активността в разработването и одобряването на програмите на работодателските и партньорските организации. В учебните планове на ПН 8.3 Музикално и танцово изкуство са заложили трите основни типа дисциплини като е спазено изискването за процентно съотношение – задължителни 70 %, избираеми 20 % и факултативни 10 %. Студентите и докторантите в ПН 8.3 Музикално и танцово изкуство в НМА „Проф. Панчо Владигеров“, се вписват в пазара на труда чрез създаване на реална работна среда още в процеса на обучение чрез участието им в различни учебни формации – Академичен симфоничен оркестър, Студентски симфоничен оркестър, Студентски камерен оркестър, Учебен музикален театър, Голям смесен хор, Камерен хор, а също и чрез учебни стажове към програмата „Студентски практики“. Събирането и анализирането на информация за потенциалните работни места и съдържателните изисквания спрямо квалификациите се осъществява от Кариерния център, като в неговия правилник (<http://nma.bg/uploads/files/pravilnik-karieren-centur.pdf>) една от важните дейности е осъществяването на обратна връзка чрез работодателите.

По време на планираната среща на ЕГ с представители на обществеността и потребителите на кадри всички присъстващи изказаха мнение в подкрепа на дейностите на ПН 8.3 Музикално и танцово изкуство и завършващите специалисти.

Студентите в ПН 8.3 Музикално и танцово изкуство в НМА „Проф. Панчо Владигеров“, се вписват в пазара на труда чрез създаване на реална работна среда още в процеса на обучение чрез участието им в различни учебни формации – Академичен симфоничен оркестър, Студентски симфоничен оркестър, Студентски камерен оркестър, Учебен музикален театър, Голям смесен хор, Камерен хор, а също и чрез учебни стажове към програмата „Студентски практики“. Събирането и анализирането на информация за потенциалните работни места и съдържателните изисквания спрямо квалификациите се осъществява от Кариерния център, като в неговия правилник (<http://nma.bg/uploads/files/pravilnik-karieren-centur.pdf>) една от важните дейности е осъществяването на обратна връзка чрез работодателите.

По време на планираната среща на ЕГ с представители на обществеността и потребителите на кадри всички присъстващи изказаха мнение в подкрепа на дейностите на ПН 8.3 Музикално и танцово изкуство и завършващите специалисти.

В НМА „Проф. Панчо Владигеров“ са приети **Правила за провеждане на изпитни процедури**

(http://nma.bg/uploads/files/pravila_za_provejdane_na_izpitni_protzeduri.pdf), които конкретизират критериите за текущо оценяване, формите на самостоятелна работа и текущ контрол, начините на провеждане на семестриалните изпити и формирането на крайната оценка.

Учебните планове в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ в ПН 8.3 Музикално и танцово изкуство в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ са съвместими с тези на останалите висши училища, които обучават в същото професионално направление. Изработен е *Правилник за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища*.

В НМА „Проф. Панчо Владигеров“, в ПН 8.3. „Музикално и танцово изкуство“, има процедура за разработване, приемане, обновяване, наблюдение и контрол върху действащата учебната документация. Създадени са методически стандарти за документацията, обхващаща целия учебен процес. Контролните функции са описани като задължителни и се позовават на вътрешните нормативни документи и препоръки, в резултат на което са въведени специални изготвени в съответствие със СОПКОАС оценъчни карти за специалност, дисциплина и преподавател. Тесните взаимоотношения на НМА с работодателските и партньорските организации е условие за получаване на обратна връзка за необходимостта от въвеждането или актуализирането на дадена програма.

Необходимо е да се оптимизират някои учебни планове и програми във Вокален факултет, в частта за обучение по чужд език.

Резултати от проверката: В НМА „Проф. Панчо Владигеров“ има изградена стройна система за разработване, приемане, утвърждаване, изменение и обновяване на учебната документация. Учебните планове и програми в двете образователни степени съответстват на изискванията на кредитната система. Осъществява се анализ и проучване на потенциални работни места, както и тенденциите на пазара на труда, съгласувано с потребители на кадри. Системата по качеството на НМА (СОПКОАС) осигурява и поддържа качеството на обучението, наблюдава за спазването на стандартите в изготвянето на учебната документация. Полагат се специални усилия по отношение практическото обучение на студентите.

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ.

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление.

НМА „Проф. Панчо Владигеров“ има разработена и утвърдена, доказала ефективността си организация за стимулиране и мотивиране на студентите в процеса на обучението им.

Приети и обучавани студенти в акредитационния период в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ПН 8.3. Музикално и танцово изкуство по години

Учебна година	ОКС Бакалавър	ОКС Магистър след средно образование и ОКС Магистър след бакалавър	Общо
2015/2016	560	84	644
2016/2017	558	92	650
2017/2018	552	97	653
2018/2019	552	97	649
2019/2020	607	64	671

Реализацията на завършилите студенти: по данни на РСВУРБ и относителен дял на реализираните се (постъпилите на работа) през последните 5 години от общия брой на завършилите студенти в ПН 8.3.

Учебна година	% реализирали се студенти в ПН 8.3.
2014	56,07 %
2015	70,54 %
2016	71,59 %
2017	70,47 %
2018	66,67 %
средно за периода	67,07%

Студентите в ПН 8.3 Музикално и танцово изкуство имат възможности за включване в практическо обучение, което стимулира творческата им активност. Участват в ежегодните научни форуми: „Докторантски четения“, „Академични пролетни четения“, „Интегрална музикална теория“, както и на ежеседмичните концерти на Академичния симфоничен оркестър, на изявите на Студентския симфоничен оркестър, учебните хорове – Големия смесен хор и Камерния хор на НМА „Проф. Георги Димитров“. Постоянно се отчита мнението на студентите и потребителите на кадри за съдържанието на учебната документация и резултатите от учебния процес. Обратната връзка“ в отношението студент – преподавател в НМА се изяснява специфично поради силно застъпеното индивидуално обучение. Оценяването е диференцирано в две главни групи – за *художественотворческите и теоретичните дисциплини*. Студентите периодично са анкетирани, за да се установи тяхното мнение за обективността на оценяване. ЕГ установи, че в професионалното направление са разработени критерии за обективно оценяване на знанията на студентите.

Необходимо е да се регламентира система за обратна връзка на студентите с всеки преподавател чрез седмични консултативни приемни часове по предварително обявен график, включително и on-line консултации, което ще дообогати съществуващата досега практика в НМА.

Цялостният мониторинг по изпълнение на стратегическия план на НМА за постигане на най-високо качество в обучението се осъществява от комисиите за осигуряване и оценяване на качеството. Студентите – членове на комисиите, имат активно участие в процеса на наблюдение и анализ на образователния процес.

Ежегодно се провежда регламентирано анкетно проучване относно качеството на учебния процес сред студентите и работодателите. При посещението на ЕГ е констатирана много добра оценка на анкетираните студенти, които оценяват високо академичната етика и атмосфера. Отлична е оценката и за качеството на обучение, както и за приложимостта на завършващите от работодателите.

Общите интереси на студентите се защитават от Студентския съвет, който има свое представителство във всички органи на управление на НМА. Разглеждането и ефективното решение на постъпили студентски жалби е във функциите на Академичната комисия по учебна дейност. В разглеждания период има проведена **1 процедура по студентски жалби**, съобразена с етиката и нормативната база на НМА.

Резултати от проверката: НМА „Проф. Панчо Владигеров“ има регламентираны процедури, свързани с развитието на учебната документация, основани на Правилника за устройството и дейността. През изминалия период са утвърдени нови и обновени образователни програми – бакалавърски и магистърски. НМА е активна и продължава да се модернизира по отношение на образователния процес. В НМА официално е приета система за провеждане на изпитните процедури, която официално е оповестена в правилниците и в сайта. Налице е система за проучване на мнението на студентите относно различни измерения на качеството на обучението. Съществуват разработени от Студентския съвет Правила за ефективно работеща система по студентските жалби. Налице е пълна учебна документация за обучението в ОКС „бакалавър“ и

ОКС „магистър“ в ПН 8.3 Музикално и танцово изкуство. Провеждат се анкети за удовлетвореността на студентите от обучението. Съществуват критерии за обективно оценяване на знанията на студентите. Създадена е система за разглеждане на жалбите на студентите. ЕГ не установи нарушения на академичните права и образователните процедури за оценяване на студентите.

Необходимо е да се регламентира система за обратна връзка на студентите с всеки преподавател чрез седмични консултативни приемни часове по предварително обявен график, включително и on-line консултации, което ще дообогати съществуващата досега практика в НМА.

СТАНДАРТ 4. „ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ДИПЛОМИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ, А ИМЕННО:

Критерий 4.1. „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“.

В НМА „Проф. Панчо Владигеров“ е създадена и функционира информационна система за привличане, прием и адаптиране на български и чуждестранни студенти в ОКС Бакалавър и ОКС Магистър. В интернет страницата на Академията са публикувани кандидат-студентски справочник, условия за прием, документи и такси за кандидатстване, график за провеждане на приемните изпити, информация за изпитните програми и за кандидат-студентските консултации, проверка на резултати от изпити и класиране, балообразуване по специалности, документи за записване, такси за обучение, подробна информация за специалностите, за професионалните направления и образователните програми, *информационни пакети на специалностите* (изучавани дисциплини – задължителни, избираеми, факултативни; квалификации; възможности за реализация). В документите на академичните структури се съдържа цялата информация относно всички етапи на образователния процес, която – при възможностите на електронните средства – се предоставя безпрепятствено.

В НМА са създадени условия за вътрешна и външна мобилност, включително и международна. Външната мобилност на студентите и докторантите се осъществява по линия на Секторната програма „Еразъм+“ (към 12.04.2019 има сключени 64 двустранни договори с европейски висши училища по програмата).

85 студенти са реализирали изходяща мобилност по програма ЕРАЗЪМ +.

Учебна	Брой
2014-	12
2015-	17
2016-	20
2017-	17
2018-	19
Общо	85

Студентското участие в изследователските проекти на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ е регламентирано в *Правила за условията и реда на планиране, разпределение и разходване на средствата, отпуснати целево и включени в бюджета на НМА “Проф. Панчо Владигеров” за научната и художественотворческа дейност* (раздел III, т. 5.). Научноизследователската работа се координира от творческото звено Академичен център за научна и художественотворческа дейност, финансиран от бюджета на НМА.

Брой студенти, включени в изпълнението на научноизследователски проекти

Учебна	Брой
2014-	17
2015-	15
2016-	16
2017-	20
2018-	26
Общо	94

Основните документи,отнасящи се до обучението на студентите и тяхната квалификация, издавани от НМА „Проф. Панчо Владигеров“, отговарят на приетите стандарти и са в съответствие с *Наредбата за държавните изисквания*. Всички студенти (действащи и прекъснали) са вписани в Регистъра на МОН.

Резултати от проверката: Цялостният цикъл на обучение на студентите в професионалното направление от приема до завършването им е ясно очертан и се отразява публично. Организирането на кандидат-студентските кампании е свързано с подходяща рекламна дейност и протича по определени правила в напълно прозрачна за обществото среда. Ръководството на НМА е одобрило процедури за признаване на периоди на обучение и практика в чужбина в резултат от студентска мобилност по програмата „Еразъм+“, други програми и двустранни договори. Студентите са стимулирани да участват в проектна дейност чрез получаване на допълнителни кредити и стипендии за специални постижения. Документите за доказване на получената квалификация отговарят на законите изисквания. Реализацията на завършилите студенти се регистрира в специална система и периодично се подлага на подробен анализ.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление/ специалност от регулираните професии

ПКХНИ установи, че политиката на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ за осигуряване на качествен академичен състав е част от стратегията за неговото развитие. Академията разполага с публично оповестени конкретни и законосъобразни процедури за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението в професионалното направление.

Налице са данни за всички проведени конкурси за заемане на академични длъжности и придобиване на научни степени за периода 2013-2018.

Брой на преподаватели на I ОТД – 106, относителен дял – 89,08%; Брой преподавателите на II ТД – 13, относителен дял – 10,92%; Относителен дял на преподавателите с доказана научна компетентност – 79,82%.Професионално направление 8.3. *Музикално и танцово изкуство* разполага с преподавателски състав, който има необходимата квалификация и компетентности за осигуряване на висококачествено обучение.

За посоченият период (2014-2018) са осъществени 7 процедури за главен асистент, 28 процедури за доцент и 15 процедури за професор, изразени в съотношение 35:15 в полза на хабилитираните преподаватели.**Средна възраст на преподаватели на първи ОТД, които четат лекционни курсове е 53 години.**

В НМА се провежда периодично атестиране на преподавателите с участието на студенти, като студентското участие е разписано в критериите и показателите на СОПКОАС.

Кариерното развитие на преподавателския състав се стимулира чрез осигуряването на възможност за:публикуване на научните изследвания в годишните издания на Академията: *Алманах на НМА, Академични пролетни четения Академичен форум Интегрална музикална теория* (от февруари 2017 последното се индексират EBSCOhost);участие в ежегодните научни конференции на Академията и др.

В съответствие със системата за управление на качеството, всяка година се изготвя план за атестиране по приети критерии. В резултат на тези атестации са проведени следните конкурси:

КОНКУРСИ	2015	2016	2017	2018	2019	ОБЩО
ОТ АСИСТЕНТ В ГЛ. АСИСТЕНТ	-	4	1	-	1	
ОТ ПРЕПОДАВАТЕЛ В СТАРШИ ПРЕПОДАВАТЕЛ	-	-	-	2	1	
ОТ СТ. ПРЕП. В ДОЦЕНТ	-	1	-	1	-	
ОТ АСИСТЕНТ В ДОЦЕНТ	-	5	1	-	1	
ОТ ГЛ. АСИСТЕНТ В ДОЦЕНТ	7	8	4	-	1	
ОТ ДОЦЕНТ В ПРОФЕСОР	2	4	3	2	6	
ОБЩО	9	22	9	5	10	55

НМА „Проф. Панчо Владигеров“ работи активно по програмата ЕРАЗЪМ и ЕРАЗЪМ+ за насърчаване на мобилността, както на студенти и докторанти, така и на преподавателите.

През последните 5 години са осъществени 34 изходящи и 15 входящи мобилности на преподаватели по секторна програма ЕРАЗЪМ.

Спецификата на обучението в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ предполага и позволява 2 полета на академична активност – научно-изследователска и художественотворческа. Присъствието на изтъкнати специалисти в преподавателския състав на НМА, както в областта на музикалната теория, история и фолклор, така и в проявените форми на изпълнителското изкуство и балетната педагогика, е предпоставка за научна и художествена продукция с висока атестация.

В периода 2014-2018 са реализирани **2620 проекти** от преподаватели, докторанти и студенти в научноизследователски и художественотворчески аспект: **2014** – общо 685, от тях 58 докторанти, 389 студенти; отн. дял на студенти и докторанти – 65,25%; **2015** – 556, от тях 61 докторанти, 292 студенти; отн. дял на студенти и докторанти – 63,5%; **2016** – 389, от тях 30 докторанти, 231 студенти; отн. дял на студенти и докторанти – 67%; **2017** – 543, от тях 40 докторанти, 255 студенти; отн. дял на студенти и докторанти – 54,32%; **2018** – 447, от тях 34 докторанти, 233 студенти; отн. дял на студенти и докторанти – 59,73%.

В направление 8.3. *Музикално и танцово изкуство*, защитилите дисертационен труд редовни докторанти за последните 5 години са 33 ОНС “доктор“ и 3 НС „доктор на науките“; на самостоятелна подготовка – 63.

Академичният състав на НМА има подкрепата за творческата и публикационната си активност от ръководството. Създадени са възможности за участие на преподавателите в различни национални и международни форуми. Голям дял от продукцията на преподавателите от Академията е отреден на специфичната художественотворческа реализация, включваща концерти, авторски произведения, фолклорни, балетни и оперни спектакли.

Специализираните научни издания на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ осигуряват възможности за публикуване на изследванията на академичния състав. Академичните научни издания – печатни и електронни, с международна редколегия и рецензенти: *Алманах на НМА* – ISSN 1313-9886 Print и ISSN 2367-8011 Online <http://almanac.nma.bg/>; *Академичен форум „Интегрална музикална теория“* – ISSN 2367-5983 Print и ISSN 2367-7562 Online <http://integral-music-theory.com/bg/> (реферирани и индексирани от EBSCOhost и в CEEOL); *Академични пролетни четения* – ISSN 1314-9261; *Докторантски четения* – ISSN 2367-4873; издание за научна дейност „Алманах на НМА“ – ISSN 1313-9886 Print и ISSN 2367-8011 Online; специализираната рубрика „Музикален логос“ – ISSN 2534-8973 на сайта „Галерия на думите“ – <http://galerianadumite.bg/>

Публикации на членовете на академичния състав на НМА.

Година	Брой публикации	Относителен дял в реферирани издания
2014	40	20%
2015	49	18,37%
2016	39	17,95%
2017	67	5,97%
2018	40	2,50%
ОБЩО	233	12,45%

Резултати от проверката: НМА „Проф. Панчо Владигеров” ангажира преподаватели с високи професионални компетенции и педагогически умения в областта на музикалната теория и история, както и в изпълнителското изкуство и балетната педагогика. Преподавателите от НМА „Проф. Панчо Владигеров” в ПН 8.3. Музикално и танцово изкуство участват активно в национални и международни научни форуми. Развиват се академичните научноизследователски центрове (оркестри, хорове, състави, учебен театър). Увеличено е участието на преподаватели в научноизследователски проекти. Има повишаване на успеваемостта на успешно защитилите редовни докторанти. НМА разполага със собствен щатен симфоничен оркестър, печата периодични и годишни издания.

СТАНДАРТ 6 „УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ, А ИМЕННО:

Критерий 6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство.

НМА „Проф. Панчо Владигеров” разполага с устойчиви финансови, материално-технически и информационни ресурси, отговарящи на високите стандарти, необходими за водещо ВУЗ в сферата на музикалното и танцовото изкуство в национален мащаб. През 2018 НМА осъществи проект за безвъзмездна финансова помощ от Европейския съюз по процедура BG16RFOP001 – 3.003 „Обновяване и модернизация инфраструктурата на учебната сграда на НМА „Проф. Панчо Владигеров”, намираща се на ул. „Акад. Людмил Стоянов” № 6.

В НМА е изградена материално–техническа база за обучение и творческа дейност в съответствие със спецификата на ПН 8.3 „Музикално и танцово изкуство”. Проверката на ЕГ отбелязва впечатляваща положителна промяна в материалната база и облика на концертните зали и помещенията. Изградена е ефективна звукова изолация за репетиционните зали и са закупени нови инструменти. Аудиторна площ за учебна заетост на един студент в кв.м. е 13,30. Брой работни места – общо 788 (125 на 100 студенти). Общата аудиторна площ на двете сгради на НМА – 8376 кв. м. (стара сграда – 4714 кв. м., нова реновирана сграда – 3662 кв. м.).

Необходимо е да се усъвършенства материалната база, свързана със специалността балетна педагогика.

За студентите, докторантите и преподавателите в НМА е осигурено модерно компютърно оборудване, както и свободен достъп до безжичен интернет на територията на двете сгради. НМА разполага с ресурс от 9 сървъра и 89 компютри, от които 28 за аудиторна и 19 за извънаудиторна заетост, 40 за административна и 2 за художественотворческа и научноизследователска дейност. В центъра към Академичната библиотека са налични специализираните програми NVDA и Speechlab 2.0 в помощ на незрящите и студентите с намалено зрение. Индивидуалното обучение по специалните предмети също позволява адаптиране към специфичните нужди на студентите с увреждания. Площ на компютърни зали в кв.м на 100 студенти (средно приравнен брой) – 7. Брой компютри за обучение на 100 студенти – 8.

Библиотеката е с пълен интернет каталог на наличната литература, наброяваща над 104хил. библиотечни единици, достъпен за студенти и преподаватели. Специализираната фирма за библиотечен софтуер РС-ТМ е изградила работещата Автоматизирана библиотечна информационно-търсеща система. С цел запознаване с най-новите и значими дигитални ресурси в областта, е въведена специално създадената дисциплина „Научна информация в музикознанието” като задължителна за обучаващите се в специалност „Музикознание”. Новост е електронното списание „Музикална критика”, създадено със засилено участие от страна на студентите.

През 2016 НМА сключва нов договор с американската компания AlexanderStreetPress (част от ProQuest) за достъп до музикалните ѝ колекции и за въвеждане в нея на пълнотекстова информация (нотен текст) за произведения от български композитори – преподаватели в Академията. Така академичната авторска музикална продукция става достояние на студенти и преподаватели от водещи университети, колежи и др. висши училища по света и заема своето заслужено място в световната музикална култура.

През 2012 съвместно с Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” е разработен Академичен център за електронно и дистанционно обучение – АЦЕДО (<http://acedo.nma.bg>). На електронната платформа за обучение към момента са налични 28 курса (отговарящи на изискванията и стандартите за качество, заложили в СОПКОАС).

Системата за академично и административно обслужване на студентите е регламентирана в Правилника за устройството и дейността на НМА „Проф. Панчо Владигеров”, Глава 12 – Обслужваща дейност – структура и функции. Нововъведение е електронното подаване на заявления за общежития. Продължава да се разработва онлайн подаването на документите за кандидат-студенти, а нормативните документи, касаещи обучението периодично се оповестяват и актуализират.

Резултати от проверката: ПН 8.3 Музикално и танцово изкуство при НМА „Проф. Панчо Владигеров” разполага с необходимата материално-техническа база за провеждането на качествено образование, включваща наличието на необходимите компютърни и библиотечни ресурси. Създадени са оптимални условия за обучение и творческа реализация на студентите. Изградената интернет платформа улеснява и подпомага студентите за тяхното информиране. След ремонтването на втората сграда на НМА възможностите за обучение на Академията са на едно високо Европейско ниво. Създаденият Академичен център за електронно и дистанционно обучение (АЦЕДО) спомага за поддържане на модерен, високотехнологичен учебен процес. И в двете сгради на НМА е осигурен достъп до безжичен интернет за студенти и преподаватели. Библиотеката регулярно се захранва с нови заглавия. Само за последната година новопостъпилата литература включва 493 бр. книги и 943 бр. ноти на хартиен носител; 68 бр. книги и 161 бр. ноти – електронни издания. Създаден е център към академичната библиотека в помощ на незрящите и с намалено зрение студенти.

Необходимо е да се усъвършенства материалната база свързана със специалността балетна педагогика.

СТАНДАРТ 7. „УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ, А ИМЕННО:

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите.

За събиране и управление на информацията в НМА „Проф. Панчо Владигеров” е създадена и въведена Електронна система за управление (ЕСУ). Системата е информационно обезпечена и дава възможност за електронен достъп до ресурсите на студенти, преподаватели, административен и технически персонал. НМА „Проф. Панчо Владигеров” има разработена вътрешна система по качеството, чрез която се проследява състоянието на различни процеси и сфери, специфични за ВУ – учебна, научна, социално-битова, документална, реализация на студентите. НМА провежда последователна политика за организиране и събиране на информацията, както и нейния анализ на всички нива на своята дейност.

Периодично се провеждат анкети за степента на удовлетвореност на студентите от обучението, както и анкети с работодателите, осигуряващи практики и стажове за студентите или работни места за завършилите. В разглеждания период в НМА са осъществени обучения с екипите за вътрешен одит, основно свързани с прилагане на Системата по качеството СОПКОАС.

Информацията относно реализацията на студентите събира и анализира отсъздаден Кариерен център, който съдейства за постигане на устойчива тенденция за повишаване на качеството на образователния процес. По данни на РСВУРБ (в: *Приложение на придобитото висше образование и реализация по призвание*) реализацията на завършилите студенти в направление 8.3. – „Музикално и танцово изкуство“ за последните 5 години е както следва: **2014** – 56, 07 %; **2015** – 70, 54 %; **2016** – 71, 59 %; **2017** – 70, 47 %; **2018** – 66, 67 %. Относителен дял на реализиралите се (постъпилите на работа) през последните 5 години от общия брой на завършилите специалисти – 67, 07%.

Поддържат се собствени информационни масиви за постиженията в професионалното направление. НМА осигурява и платен достъп до базите данни на JSTOR – ArtandScienceIII, с широк интердисциплинарен обхват от хуманитарни науки и изкуство и добро специализирано покритие на материали по теория на музиката и на обучението по музика. Книги, доклади, статии, изображения, учебни помагала, мултимедийни публикации, друг тип графична информация са достъпни и чрез свободни електронни ресурси – RISM, RIDiM, RIPM, DIAMM, OPBSOpera&Ballet, IRCAM (France), MusiqueContemporaine, WIFAMusic, DOAJ, DOAB и др. http://nma.bg/uploads/files/svoboden_dostup.pdf

Резултати от проверката: В НМА е създадена система за управление на информацията, необходима за обезпечаването на качествена образователна дейност. Обсъжда се успеваемостта и се правят вътрешни и външни оценки на провежданото обучение. Перманентно се проучва мнението и препоръките на работодателите и се вземат аргументирани решения за системно усъвършенстване на образователната дейност и повишаване на конкурентоспособността на предлаганото обучение. НМА е изградила дългогодишни контакти и работи в тясно сътрудничество с всички национални музикални институции, което дава възможности за натрупване на информация чрез обратна връзка. Осигурена е връзка със завършили специалността студенти. НМА събира, анализира и запазва информацията от направените анкетни проучвания на студентското мнение относно тяхната удовлетвореност от учебния процес.

СТАНДАРТ 8 „ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ, А ИМЕННО:

Критерий 8.1. Институциите публикуват ясна, точна, обективна и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление.

Налице е завършена система за публично оповестяване на дейността и успехите на ПН 8.3. *Музикално и танцово изкуство*, както и информация за специалностите, по които се провежда обучение в различните образователно-квалификационни степени.

Публикуван е информационен пакет с отделни секции за начините за кандидатстване, условията за прием, необходимите документи за кандидатстване, графици за кандидатстване, подготвителни курсове, процедури за приемни изпити. В уебсайта на НМА се съдържа подробно описание на специалностите, образователно-квалификационните степени, професионалната квалификация, форма и продължителност на обучението, акценти в обучението, възможности за практики и стажове, учебния план на специалностите, възможности за продължаване на обучението и специализации, както и за кариерно развитие. Подробно разработена и публично достъпна е интернет страницата на Академичен център за електронно и дистанционно обучение (АЦЕДО): <http://acedo.nma.bg> Перспективите за професионална реализация периодично се обновяват и дават информация за дейността на завършилите възпитаници на НМА.

Научните и художественотворческите продукции, постижения и проекти на студенти и преподаватели се популяризират чрез съобщения на уебсайта и организиране на научни конференции, семинари и други различни форуми. Използват се множество медийни партньори, вкл. БНР и БНТ. Нововъведение в тази

област е създадената през 2019 електронно издавана поредица *Studentum opera scripta* за публикуване на студентски курсови работи, разработки, есета и др.

В раздел „Международна дейност” на официалната интернет страница се намира линк с пълна и подробна информация относно възможностите за участие и условия за кандидатстване за изходяща мобилност, както и реда за осъществяването ѝ.

Изходяща мобилност на преподаватели по програма Еразъм+

Учебна година	Брой
2014-2015	17
2015-2016	15
2016-2017	16
2017-2018	20
2018-2019	26
Общо	94

Резултати от проверката: За ПН 8.3. *Музикално и танцово изкуство* в НМА съществува система за публикуване на необходимата информация относно всички дейности, свързани с обучението и “жизнения” цикъл на студентите, както и за популяризиране на научните и художественотворческите постижения, успехи и изяви на студенти и преподаватели. Осигурени са условия за мобилност, като информацията за възможностите ѝ е публично достъпна. Създадена е алумни страница във Фейсбук с достъпни сведения за завършилите НМА.

СТАНДАРТ 9 „ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ, А ИМЕННО:

Критерий 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление.

ПКХНИ установи, че в НМА „Проф. Панчо Владигеров” мониторингът и актуализацията на учебните програми са изведени на преден план като стил на управление. Създадена е Система за управление на качеството в НМА, която съдържа информация относно стандартите и показателите за оценяване на учебна програма и на учебен курс, стандартите за оценяване на учебната, научноизследователската, творческата, административната и обществената работа на преподавателите, показателите за оценяване и атестиране на академичната администрация и на административния състав, университетските структури за управление на качеството и анкетните проучвания и т.н. За да се постигне по-пълно съответствие на подготовката на студентите с изискванията на пазара на труда, бакалавърските и магистърските програми преминават периодично през планирани одити.

Студентите от професионалното направление се включват в усъвършенстването на учебния процес чрез участието си в дискусиите за учебните програми, учебните курсове, изпитните процедури и др., осъществявани на ниво Факултетни и Академични съвети.

НМА се стреми към реализиране на съвременно образование по музикално и танцово изкуство в синхрон с добрите национални и международни практики.

Резултати от проверката: В НМА „Проф. Панчо Владигеров”, в ПН 8.3. *Музикално и танцово изкуство* се осъществява периодичен мониторинг на състоянието на учебните планове и учебните програми и се набелязват мерки за подобряване на качеството им като систематично се актуализират и обновяват в синхрон с новите открития и модели на преподаване. При необходимост се създават нови бакалавърски и магистърски програми и се добавят или редуцират учебни дисциплини. При актуализацията се вземат предвид резултати от проучване на мнението на студенти, докторанти и работодатели (и чрез анкетни проучвания).

СТАНДАРТ 10. „ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ, А ИМЕННО:

Критерий 10.1. Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление.

В НМА „Проф. Панчо Владигеров“ се осъществява редовна одитна дейност и самооценяване.

Изготвени са (съвместно с *Биконсулт Адвайзер*, специализирана фирма за разработване и оценка на системи за управление на качеството във висшето образование) карти за оценка на специалности, които се попълват от съответните комисии с участието на студенти. Външният мониторинг и оценяване се извършва по ред, регламентиран от системата на органите за външно оценяване.

През 2016 Сметната палата осъществява мониторинг на реализацията и миграцията на завършилите висше образование за периода 01.01.2013 – 31.12.2015, в който е включена и НМА.

Обект на наблюдение и анализ от страна на Академичните комисии по осигуряване и оценяване на качеството на обучение са факторите на външната среда: потребностите на пазара на труда, професионалната реализация на завършилите студенти, съвременните тенденции на развитие в системата на висше образование.

Налице са конкретни резултати, свързани с повишаване на качеството на обучение и подобряване на цялостната работа в НМА. Възможностите, създадени от ВУ за представяне на научноизследователските активности на академичната общност, показват регулярно развиваща се публикационна дейност на студентите и преподавателския състав. Силна е активността по изходящата мобилност на студенти и преподаватели в чуждестранни университети по програма Еразъм+. В НМА има изградена Система за наблюдение и анализ на качеството.

Препоръките след САНК са изпълнени към датата на посещението на експертната група в рамките на възложения срок.

Резултати от проверката: За професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ е изградена добра система за самооценяване и външно оценяване. Обучението се осъществява в условия на конкуренция между висшите училища в България. В НМА съществува система за вътрешно и външно оценяване на качеството. Експертната група установи изпълнението на препоръките от предходната акредитация.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **22.01.2020 г. (Протокол 1)**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства взе следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство от област на висше образование 8. Изкуства на Национална Музикална Академия "Проф. Панчо Владигеров", на основание обща оценка 9.47 (девет цяло и четиридесет и седем стотни):

за ОКС “бакалавър”

Редовна форма на обучение:

Инструментален факултет

Инструментално изкуство – вид инструмент: Пиано, Акордеон, Цигулка, Класическа китара, Виола, Виолончело, Контрабас, Арфа, Флейта, Обой, Кларинет, Фагот, Валдохорна, Тромпет, Цугтромбон, Туба, Ударни инструменти, Келтска арфа (нова специалност), Тенорхорн (нова специалност), Баритонхорн

(нова специалност);

Фолклорно-инструментално изкуство: Кавал (нова специалност), Гъдулка (нова специалност), Гайда (нова специалност), Тамбура (нова специалност), Фолклорно пеене (нова специалност).

Вокален факултет

Класическо пеене,

Музикално-сценична режисура,

Поп и джаз пеене,

Поп и джаз инструмент (Пиано, Китара, Бас-китара, Контрабас, Флейта, Саксофон, Тромпет, Цугтромбон, Ударни инструменти).

Теоретико-композиторски и диригентски факултет

Звукорежисура, звуков и медиен дизайн

за ОКС “бакалавър”

Задочна форма на обучение:

Вокален факултет

Балетна педагогика

за ОКС “магистър” (след средно образование)

Редовна форма на обучение:

Теоретико-композиторски и диригентски факултет

Музикознание,

Композиция,

Хорово дирижиране,

Оперно-симфонично дирижиране,

Дирижиране духов оркестър,

Теория на музиката (нова специалност)

за ОКС “магистър” Редовна форма на обучение:

Инструментален факултет

Инструментално изкуство – вид инструмент: Пиано, Акордеон, Цигулка, Класическа китара, Виола, Виолончело, Контрабас, Арфа, Флейта, Обой, Кларинет, Фагот, Валдохорна, Тромпет, Цугтромбон, Туба, Ударни инструменти,

Инструментално изкуство - Камерна музика, Инструментална педагогика, Клавирен съпровод, Орган, Чембало.

Вокален факултет

Класическо пеене

Камерно пеене

Оперета и мюзикъл,

Балетно изкуство – Балетна педагогика,

Музикално-сценична режисура,

Балетна режисура,

Вокална педагогика,

Поп и джаз пеене,

Поп и джаз инструмент – Пиано, Китара, Бас-китара, Контрабас, Флейта, Саксофон, Тромпет, Цугтромбон, Ударни инструменти.

за ОКС „магистър” (след ОКС „Бакалавър”)

Теоретико-композиторски и диригентски факултет

Музикознание,

Композиция,

Хорово дирижиране,

Оперно-симфонично дирижиране,

Дирижиране на духов оркестър,

Звукорежисура, звуков и медиен дизайн,

Медийна композиция и електроакустична музика,

Музикотерапия,

Менджимънт на музикалните индустрии,

Звукорежисура и звуков дизайн за игри (нова специалност)

2. Сроктът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, в съответствие с чл.79, ал.4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство от област на висше образование 8. Изкуства на Национална Музикална Академия "Проф. Панчо Владигеров", както следва:

за ОКС „бакалавър“ 1010 студенти (редовна и задочна форма на обучение).

За ОКС „магистър“ 320 студенти (редовна форма на обучение).

Общо за професионалното направление 1330 студенти.

Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства формулира следните **препоръки:**

1. Да се регламентира система за обратна връзка на студентите с всеки преподавател чрез седмични консултативни приемни часове по предварително обявен график, включително и on-line консултации.

Срок: до уч. 2021-2022г.

2. Да се подобри материалната база, свързана със специалността балетна педагогика.

Срок: до уч. 2022-2023г

Председател на ПКХНИ:

проф. дфн. Анна-Мария Тотоманова